

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 05.01.2006
KOM(2005) 685 wersja ostateczna

2005/0265 (COD)

Wniosek dotyczący

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie wykonywania praw głosu przez akcjonariuszy spółek posiadających siedzibę statutową w Państwie Członkowskim i których akcje zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym i zmieniająca dyrektywę 2004/109/WE

(przedstawiona przez Komisję)

UZASADNIENIE

1. WPROWADZENIE

1.1. Kontekst

Zaangażowanie akcjonariuszy jest koniecznym warunkiem skutecznego ładu korporacyjnego. Jednak obywatele UE posiadający akcje w spółkach notowanych na giełdzie mających siedzibę w innym Państwie Członkowskim często doświadczają poważnych trudności, chcąc wykonać prawa głosu wynikające z tych akcji, a czasami mogą nawet napotkać przeszkody praktycznie uniemożliwiające im głosowanie. Obecnie inwestorzy zazwyczaj przechowują akcje na rachunkach otwartych u podmiotów pośredniczących w obrocie papierami wartościowymi, którzy z kolei posiadają rachunki u innych podmiotów pośredniczących w obrocie papierami wartościowymi i w centralnych depozytach papierów wartościowych w innych państwach. Twory prawne, w których umocowane są prawa akcjonariuszy w Państwach Członkowskich nie zawsze są do końca dostosowane do tej nowoczesnej formy pośredniego posiadania. Tak więc transgraniczne sieci pośredników utrudniają nie tylko komunikację między emitentami i akcjonariuszami ale również proces głosowania.

Zakres tego problemu poszerzył się znacznie w ostatnich latach i nadal się zwiększa wraz ze wzrostem transgranicznego charakteru inwestycji kapitałowych, który jest napędzany dążeniem do tworzenia zintegrowanych rynków finansowych w Europie i poza jej granicami. Rosnący odsetek akcji posiadanych przez zagranicznych inwestorów już teraz niesie ze sobą zagrożenie, iż giełdowe spółki UE znajdują się w posiadaniu bazy akcjonariuszy pasywnych. Ponadto istniejące przeszkody prawne do głosowania transgranicznego uniemożliwiają indywidualnym akcjonariuszom zagranicznym posiadającym niewiele akcji, którzy chcą wykonać prawa głosu, korzystanie ze środków, które pozwoliłyby im na wykonanie tego prawa w sposób tani i prosty.

W opracowanym przez siebie „Planie działania w sprawie unowocześnienia prawa spółek oraz umocnienia ładu korporacyjnego w Unii Europejskiej” Komisja uznała więc, że istnieje potrzeba ułatwienia transgranicznego wykonywania praw akcjonariuszy. Uznano między innymi, że akcjonariusze, niezależnie od kraju zamieszkania w UE powinni mieć dostęp do walnych zgromadzeń i innych praw związanych z walnymi zgromadzeniami oraz że należy rozwiązać szereg konkretnych problemów związanych z głosowaniem transgranicznym.

Istniejące zasady na szczeblu UE nie wystarczają do osiągnięcia tego celu. Artykuł 17 dyrektywy w sprawie przejrzystości¹ nakłada na emitentów obowiązek udostępniania określonych informacji i dokumentów mających znaczenie dla walnych zgromadzeń. Jednak tego rodzaju informacje i dokumenty muszą być

¹ Dyrektywa 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE, Dz. U. L390 z 31.12.2004, str. 38.

udostępnione w rodzimym Państwie Członkowskim emitenta, a art. 17 nie wspomina o terminie ani sposobie ich udostępniania. W wyniku tego ogólny przepis zawarty w art. 17 dyrektywy w sprawie przejrzystości nie rozwiązuje konkretnych trudności, które napotykają akcjonariusze nierezydenci przy uzyskiwaniu dostępu do informacji przed walnym zgromadzeniem. Ponadto dyrektywa w sprawie przejrzystości koncentruje się na informacjach, które emitenci muszą ujawniać uczestnikom rynku i tym samym nie dotyczy samego procesu głosowania akcjonariuszy.

Od września do grudnia 2004 r. oraz od maja do lipca 2005 r. Dyrekcja Generalna ds. Rynku Wewnętrznego i Usług przeprowadziła dwie publiczne konsultacje w sprawie umocnienia praw akcjonariuszy, zwłaszcza w kontekście transgranicznym. Celem konsultacji było uzyskanie opinii zainteresowanych stron na temat głównych przeszkód do głosowania transgranicznego i ewentualnych minimalnych standardów, które Komisja mogłaby zaproponować w tym zakresie. W wyniku obydwu konsultacji napłynęło wiele odpowiedzi od uczestników rynku reprezentujących wszystkie grupy interesu, którzy w znacznym stopniu poparli środki poddane pod dyskusję.

1.2. Cele bieżącej inicjatywy

Prace empiryczne i odpowiedzi uzyskane w toku publicznych konsultacji dowodzą, że do głównych przeszkód do głosowania transgranicznego przez inwestorów należą (w porządku odpowiadającym ich znaczeniu): wymóg blokowania akcji przed walnym zgromadzeniem (nawet jeżeli nie wpływa to na obrót akcjami w tym okresie), utrudniony i zbyt późny dostęp do informacji istotnych w odniesieniu do danego walnego zgromadzenia oraz złożoność głosowania transgranicznego, zwłaszcza głosowania przez pełnomocnika (*proxy voting*). Blokowanie akcji i złożoność głosowania przez pełnomocnika ma również znaczny wpływ na koszty głosowania transgranicznego.

Likwidacja istniejących ograniczeń, które utrudniają proces głosowania wymaga wprowadzenia zmian do odpowiednich krajowych instrumentów prawnych. Dyrektywa, której celem będzie usunięcie podstawowych w przeszkód do głosowania transgranicznego i koncentrująca się na wybranych prawach akcjonariuszy podczas walnych zgromadzeń, wydaje się być najbardziej odpowiednim rodzajem instrumentu, pozwalającym na osiągnięcie skutecznego uproszczenia procesu głosowania transgranicznego oraz ograniczenia rozbieżności między Państwami Członkowskimi. W zakres zalecenia Komisji mogłyby wejść inne tematy objęte publicznymi konsultacjami, pośrednio związane z wykonywaniem praw głosu, takie jak wypożyczanie akcji, kwity depozytowe lub zasady dotyczące wersji językowych.

Tym samym cele bieżącego wniosku dotyczącego dyrektywy są następujące:

- (1) Zapewnienie, że wszystkie walne zgromadzenia zwoływane są z wystarczającym wyprzedzeniem i że cała dokumentacja, która ma zostać dostarczona na walne zgromadzenie, dostępna jest w odpowiednim terminie pozwalającym wszystkim akcjonariuszom, niezależnie od miejsca zamieszkania, na podjęcie przemyślanej decyzji i terminowe oddanie głosu.

- (2) Likwidacja wszelkich form blokowania akcji. Powinno się zastąpić je systemem pozwalającym na ustalenie, czy w określonym terminie akcjonariusz ma prawo do udziału w walnym zgromadzeniu i do głosowaniu w jego toku.
- (3) Usunięcie wszystkich przeszkód prawnych do udziału w walnych zgromadzeniach za pośrednictwem środków elektronicznych. Jeżeli emitent decyduje się na udostępnienie akcjonariuszom środków elektronicznych, tym samym ułatwia on aktywnym akcjonariuszom w znacznym stopniu czynny udział w zgromadzeniu. Jednak rozwój techniczny nie pozwala jeszcze na czynny udział za pośrednictwem środków elektronicznych we wszystkich przypadkach, gwarantując przy tym wystarczający stopień bezpieczeństwa, a wdrożenie tego rodzaju systemów jest kosztowne. Tym samym na emitentów nie należy nakładać obowiązku zapewnienia takiej możliwości swoim akcjonariuszom.
- (4) Zapewnienie akcjonariuszom nierezydentom prostych sposobów głosowania bez konieczności obecności na zgromadzeniu (głosowanie przez pełnomocnika, głosowanie in absentia oraz głosowania poprzez wydawanie instrukcji).

2. UWAGI NA TEMAT POSZCZEGÓLNYCH ARTYKUŁÓW

2.1. Rozdział I: Przepisy ogólne

2.1.1. Artykuł I – Przedmiot i zakres

Zakres ogranicza się do emitentów akcji, uwzględniając cel dyrektywy polegający na ułatwieniu wykonywania praw głosu przez akcjonariuszy na walnych zgromadzeniach. Definicja obejmuje spółki europejskie (SE) które, zgodnie z art. 10 Statutu spółki europejskiej² traktowane są jak spółki akcyjne utworzone zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego, w którym mają ona swoje statutowe siedziby.

Ustęp 2 zawiera przysługującą Państwom Członkowskim możliwość wyłączenia z zakresu obowiązywania dyrektywy przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe, przy uwzględnieniu faktu, że gdzie indziej określono konkretne wymogi³. W przypadku korzystania z tej możliwości, proponowane sformułowanie wyklucza możliwość traktowania UCITS jako emitentów do celów niniejszej dyrektywy, ale nie uniemożliwia im korzystania z przepisów, gdy pełnią one rolę akcjonariusza w innych spółkach.

² Rozporządzenie Rady (WE) nr 2157/2001 z 8 października 2001 w sprawie statutu spółki europejskiej, Dz.U. L 294 z 10.11.2001, str. 1.

³ zwłaszcza w dyrektywie Rady 85/611/EWG z 20.12.1985 w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS), ostatnio zmienionej dyrektywami Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/107/WE i 2001/108/EWG z 21 stycznia 2002 (Dz. U. L 41 z 13.2.2002, odpowiednio str. 20 i 34).

2.1.2. *Artykuł 2 – Definicje*

Definicja akcjonariuszy zawarta w lit. c) przejmuje jedynie sformułowania zawarte w pkt (i) i (ii) art. 2 ust. 1 lit. e) dyrektywy w sprawie przejrzystości i tym samym wyklucza ze swojego zakresu stosowania posiadaczy kwitów depozytowych. Chociaż inwestorzy w kwity depozytowe powinni z zasady również posiadać prawo do określania sposobu głosowania w odniesieniu do akcji bazowych, objęcie posiadaczy kwitów definicją samo w sobie nie doprowadziłoby to tego, ponieważ kwity w praktyce znajdują się często w posiadaniu powierników, a nie samych inwestorów. Ponadto treść umów emisji kwitów depozytowych różni się w zakresie praw głosu, a różnice te mają zazwyczaj wpływ na cenę kwitów. Dlatego za właściwsze uważa się zajęcie się tą kwestią w kontekście odrębnego zalecenia, które będzie mogło uwzględnić wszystkie cechy charakterystyczne omawianego instrumentu.

Litera e) zawiera definicję terminu „pełnomocnik” który obecnie nie ma jednakowego znaczenia we wszystkich Państwach Członkowskich. W niektórych Państwach Członkowskich rola pełnomocnika ogranicza się do wykonywania prawa głosu, tak więc w przypadku bardziej kompleksowych upoważnień stosuje się szersze pełnomocnictwo (*power of attorney*). W innych państwach pełnomocnik może potencjalnie dysponować wszystkimi prawami akcjonariusza podczas walnego zgromadzenia. Wniosek przychyła się do drugiej z przedstawionych możliwości. Osobą posiadającą pełnomocnictwo (która w praktyce jest często nazywana również „posiadaczem pełnomocnictwa”;) w tekście dyrektywy określa się „pełnomocnikiem”; (patrz proponowany art. 10).

2.1.3. *Artykuł 3 – Bardziej rygorystyczne wymogi krajowe*

Dyrektywa wprowadza minimalny stopień harmonizacji. Wprowadza ona minimalne standardy, które gwarantują akcjonariuszom dostęp do pełnych informacji związanych z walnym zgromadzeniem w odpowiednim czasie oraz możliwość skorzystania z uproszczonych sposobów głosowania bez konieczności obecności na walnym zgromadzeniu. Państwom Członkowskim pozostawia się możliwość wprowadzania przepisów korzystniejszych dla akcjonariuszy.

2.1.4. *Artykuł 4 – Równe traktowanie akcjonariuszy*

Niniejszy artykuł korzysta z ogólnej zasady zawartej w art. 17 ust. 1 dyrektywy w sprawie przejrzystości i przenosi ją na prawa akcjonariuszy objęte niniejszym wnioskiem w sprawie dyrektywy.

2.2. Rozdział II: Walne zgromadzenia akcjonariuszy

2.2.1. *Artykuł 5 – Zawiadomienie o walnym zgromadzeniu*

Artykuł 5 nakłada na emitenta obowiązek wysłania adresatom zawiadomienia o zgromadzeniu, ogłaszającego że odbędzie się zgromadzenia i zawierającego podstawowe informacje na temat zgromadzenia. Zgodnie z obecnie stosowanymi metodami w przypadku akcji na okaziciela adresatem byłyby normalnie centralne depozyty, a w przypadku akcji imiennych poszczególni akcjonariusze imienni. Umożliwi to adresatom oraz inwestorom znajdujący się w dalszej części łańcucha pośredników uzyskanie dodatkowych informacji określonych w ust. 3 ze źródeł wskazanych na zawiadomieniu o zgromadzeniu.

2.2.2. Artykuł 6 – Prawo do wprowadzania pozycji do porządku obrad walnych zgromadzeń i przedstawiania projektów uchwał

Prawo do wprowadzania pozycji do porządku obrad i przedstawiania projektów uchwał umożliwia akcjonariuszom wywieranie decydującego wpływu na przebieg walnych zgromadzeń. Prawo to jest zazwyczaj zarezerwowane dla akcjonariuszy posiadających minimalny udział lub minimalną liczbę akcji. Niektóre z istniejących progów są nadmiernie wysokie. Tym samym niniejszy artykuł potwierdza co do zasady prawo do wprowadzania pozycji do porządku obrad i przedstawiania projektów uchwał (ust. 1) i wprowadza maksymalne progi na szczeblu UE. Progi te ustalono w celu obniżenia progów obecnie obowiązujących w niektórych Państwach Członkowskich. Jednak jeżeli progi w innych krajowych aktach prawnych już są niższe niż progi objęte niniejszym wnioskiem, artykułu 6 – będącego przepisem o minimalnej harmonizacji – nie należy oczywiście rozumieć jako przepisu zachęcającego Państwa Członkowskie do podniesienia swoich progów. Ponadto artykuł ten stanowi, że zmieniony porządek obrad oraz nowe uchwały powinny zostać rozprawdane wśród akcjonariuszy. Wiąże się to z wymogiem, aby pozycje dodawane były do porządku obrad, a projekty uchwał przedstawiane z odpowiednim wyprzedzeniem przed walnym zgromadzeniem. W gestii Państw Członkowskich pozostawia się jednak określenie odpowiednich terminów.

2.2.3. Artykuł 7 – Dostęp do walnego zgromadzenia

Ustęp 1 przewiduje zakaz wszelkich rodzajów blokowania akcji. Blokowanie akcji powstrzymuje inwestorów od głosowania, ponieważ uniemożliwia im sprzedaż akcji przez kilka dni przed każdym walnym zgromadzeniem. Ryzyko finansowe związane z okresem blokowania akcji jest bardzo wysokie z powodu potencjalnych wahań rynku w okresie blokady. Istnieją dowody na to, że ustalenia dotyczące blokowania akcji pozwalające na zbycie akcji w okresie blokady, pod warunkiem następującego po nim uzgodnienia liczby akcji i głosów, nie jest zadowalającym rozwiązaniem. Jednym z powodów jest niezrozumiałość systemu dla inwestorów, którzy często nie wiedzą o przysługującej im możliwości zbycia akcji podczas okresu blokady. Ponadto kłopotliwa procedura uzgadniania niesie ze sobą ryzyko błędów, w wyniku których głosy mogą nie zostać wzięte pod uwagę.

Ustęp 2 zezwala Państwom Członkowskim na wprowadzenie systemu terminowego odnotowywania praw, od którego uzależnić można dostęp do walnego zgromadzenia. Między Państwami Członkowskimi istnieją znaczne różnice między procesami przygotowywania walnych zgromadzeń oraz wynikającymi z nich potrzebami w zakresie ustaleń czasowych, tak więc wprowadzanie jednolitej daty odnotowywania praw na szczeblu UE nie jest odpowiednim rozwiązaniem. Ustęp 3 wniosku pozostawia więc możliwość określenia omawianej daty w prawie krajowym, która przypadać ma w okresie maksymalnie 30 dnia kalendarzowych poprzedzających walne zgromadzenie, oraz ustanowienia szczegółów procedury. Jednak aby uniknąć uniemożliwiania pewnym akcjonariuszom praktycznego udziału w zgromadzeniach i w głosowaniu, jasne jest, że prawo krajowe ani statut nie mogą nakładać nadmiernych wymogów formalnych w zakresie dowodu własności.

2.2.4. Artykuł 8 – Udział w walnym zgromadzeniu za pośrednictwem środków elektronicznych

Na mocy niniejszego artykułu usunąć należy wszystkie przeszkody w uczestnictwie w zgromadzeniu za pośrednictwem środków elektronicznych. Jednak wymogów dotyczących identyfikacji akcjonariuszy i bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej nie można uznać za

bariery w udziale w zgromadzeniu za pośrednictwem środków elektronicznych, jeżeli są one proporcjonalne do zakładanego celu.

2.2.5. Artykuł 9 – Prawo do zadawania pytań

Akcjonariusze powinni mieć możliwość zadawania zarządowi pytań podczas walnych zgromadzeń, stanowiących główne forum, na którym akcjonariusze mogą wykonywać swoje prawa i zabierać głos. Ponadto prawo do zadawania pytań byłoby pozbawione treści, gdyby nie towarzyszył mu nałożony na emitenta obowiązek odpowiedzi na pytania, z zastrzeżeniem środków koniecznych do zapewnienia sprawnego przebiegu zgromadzenia, poufności lub ochrony interesów przedsiębiorstwa. Odpowiedź nie jest konieczna, jeżeli akcjonariusz może z łatwością zdobyć odpowiednie informacje, ponieważ emitent udostępnił je w postaci odpowiedzi w dziale „Często zadawane pytania” np. na swojej stronie internetowej. W kontekście transgranicznym powinna istnieć możliwość zdalnego zadawania pytań, np. co najmniej za pośrednictwem poczty i nie powinno być przeszkód w używaniu środków elektronicznych. Wszystkie odpowiedzi na pytania powinny być łatwo dostępne dla akcjonariuszy, niezależnie od ich miejsca zamieszkania; dostępność odpowiedzi zapewnić można zwłaszcza poprzez ich publikację na stronie internetowej emitenta.

2.2.6. Artykuł 10 – Głosowanie przez pełnomocników

Ustęp 1 ma na celu usunięcie wszelkich istniejących ograniczeń odnoszących się do osób, które mogą otrzymać pełnomocnictwo, innych niż wymóg, aby osoba posiadająca pełnomocnictwo posiadała zdolność prawną. Państwa Członkowskie nienakładające tego rodzaju ograniczeń nie doświadczyły w rezultacie żadnych niekorzystnych skutków podczas walnych zgromadzeń. Jednak niektóre ograniczenia mogą być usprawiedliwione, jeżeli pełnomocnik znajduje się w sytuacji, z której wyniknąć może konflikt interesów. W takich przypadkach Państwa Członkowskie mogą zdecydować o uzależnieniu wyznaczania tego rodzaju pełnomocników od wydania formalnych instrukcji dotyczących głosowania.

Aby zapewnić sprawny przebieg walnych zgromadzeń, ust. 2 przewiduje, że jeden akcjonariusz może udzielić jedynie jednego pełnomocnictwa w zakresie wszystkich przysługujących mu praw głosu. Jednak jedna osoba występująca w charakterze pełnomocnika powinna mieć prawo posiadania pełnomocnictw więcej niż jednego akcjonariusza. W konsekwencji pełnomocnik, występujący w imieniu kilku akcjonariuszy powinien móc oddawać odrębne głosy w odniesieniu do każdej z uchwał, zgodnie z instrukcjami, którymi może zachodzić sprzeczność, w zakresie głosowania udzielonymi przez akcjonariuszy.

Ustęp 3 wyjaśnia, że pełnomocnicy powinni z zasady posiadać te same prawa, które posiadaliby akcjonariusze w związku z walnym zgromadzeniem. Zasada ta powinna jednak być ograniczona do pełnomocników występujących w imieniu jednego akcjonariusza lub kilku akcjonariuszy, którzy udzielili identycznych instrukcji w zakresie głosowania. Rola pełnomocnika reprezentującego kilku akcjonariuszy, którzy wydali sprzeczne ze sobą instrukcje w zakresie głosowania, powinna zostać ograniczona jedynie do głosowania.

2.2.7. Artykuł 11 – Wyznaczanie pełnomocników

Artykuł 11 zakazuje nadmiernie skomplikowanych wymogów formalnych w zakresie udzielania pełnomocnictw i wydawania instrukcji dla pełnomocników. Jednak emitenci muszą posiadać odpowiedni stopień pewności co do tożsamości akcjonariusza i

pełnomocnika. Tym samym Państwom Członkowskim daje się możliwość nałożenia wymogów lub zezwolenia emitentom na nałożenie wymogów dotyczących tożsamości akcjonariuszy i pełnomocników, nie naruszając zasady proporcjonalności.

2.2.8. *Artykuł 12 – Głosowanie in absentia*

Jeżeli akcjonariusze posiadają imienne akcje i są znani spółce, najprostszą i najtańszą metodą oddawania głosów jest głosowanie korespondencyjne. Tacy akcjonariusze powinni więc mieć tego rodzaju możliwość. Emitentom przysługiwać powinno prawo zaoferowania dodatkowych możliwości głosowania elektronicznego, np. za pośrednictwem internetu lub w inny sposób.

2.2.9. *Artykuł 13 – Głosowanie zgodnie z instrukcjami*

Ustęp 1 ustanawia prawo osób lub podmiotów, którzy posiadają w ramach swojej działalności gospodarczej akcje w imieniu inwestorów, do posiadania takich akcji na rachunkach indywidualnych lub wspólnych (*omnibus accounts*). Indywidualne rachunki charakteryzują się większą przejrzystością i umożliwiają śledzenie głosów, są jednak droższe w utrzymaniu niż rachunki wspólne, na których przechowuje się łącznie akcje kilku klientów. Powinna istnieć możliwość wyboru rachunku indywidualnego lub wspólnego, ponieważ z wymienionych powodów rachunki indywidualne i wspólne cieszą się popularnością różnych grup inwestorów. Z przyczyn związanych z kosztami wspólne rachunki mogą być bardziej atrakcyjne dla inwestorów indywidualnych.

Ustęp 2 wyjaśnia, że w przypadku rachunków wspólnych głosowania nie można uzależnić od tzw. wymogów ponownej rejestracji, tj. wymogu nakładającego na pośrednika obowiązek tymczasowego wydzielenia każdego z inwestorów na użytek centralnego depozytu przed walnym zgromadzeniem, aby móc wykonać prawo głosu wynikające z odpowiednich akcji. Procedura ta istnieje w niektórych Państwach Członkowskich i jest kosztowna oraz czasochłonna.

Ustęp 3 zapewnia osobom lub podmiotom opisanym w ust. 1 możliwość wykonywania praw głosu wynikających z odpowiednich akcji, jeżeli inwestorzy udzielili im instrukcji w zakresie głosowania. Obecnie nie wszystkie systemy prawne przewidują taką możliwość. Pośrednicy finansowi muszą przechowywać dokumentację potwierdzającą omawiane instrukcje przez minimalny okres na wypadek sporów dotyczących głosowań.

Ustęp 4 nadaje osobom i podmiotom, które posiadają akcje tego samego inwestora na rachunku wspólnym w imieniu szeregu inwestorów, prawo oddawania odrębnych głosów zgodnie z instrukcjami w zakresie głosowania przekazanymi im przez inwestorów.

Ustęp 5 przewiduje, że jeżeli osoba fizyczna lub prawna jest zarejestrowana jako akcjonariusz na rachunku innych inwestorów, powinna mieć możliwość udzielania pełnomocnictw każdemu z tych inwestorów lub osobom przez nich wyznaczonym. Stanowi to odstępstwo od ogólnej zasady ustanowionej w art. 10 ust. 1.

2.2.10. *Artykuł 14 – Liczenie głosów*

Niniejszy artykuł przewiduje że wszystkie oddane głosy w ramach głosowania nad jakąkolwiek uchwałą muszą zostać uwzględnione przy liczeniu głosów. Ma to znaczenie, ponieważ umożliwia zagwarantowanie, że wyniki głosowania odzwierciedlają życzenia

akcjonariuszy. Uwzględnienie wszystkich głosów jest również ważne dla inwestorów wymagających zapewnienia, że spółka rzeczywiście uwzględniła ich głosy.

2.2.11. Artykuł 15 – Informacje po walnym zgromadzeniu

Wyniki głosowań są często ogłaszane podczas walnego zgromadzenia. Jednak ci akcjonariusze, którzy nie byli obecni na walnym zgromadzeniu, zwłaszcza akcjonariusze nierezydenci powinni również mieć dostęp do omawianych wyników. Dostęp ten umożliwić można, bez dodatkowych kosztów dla emitenta, jeżeli wyniki głosowań zamieszczane są na stronach internetowych emitenta.

2.3. Rozdział III: Przepisy końcowe

2.3.1. Artykuł 17 – Poprawki

Artykuł 17 przewiduje dostosowanie art. 17 dyrektywy w sprawie przejrzystości w celu uniknięcia powielania przepisów dotyczących tego samego zagadnienia. Tak więc te części artykułu, których dotyczy również bieżący wniosek (poprzednio ust. 2 lit. a) i b)), zostały usunięte w nowej wersji art. 17. Artykuł jednak nie powinien zostać uchylony w całości, ponieważ dotyczy on nie tylko informacji, które należy zapewnić w kontekście walnego zgromadzenia, ale również w szerszym ujęciu wszelkich informacji udostępnianych akcjonariuszom i osobom wymienionym w art. 10 dyrektywy w sprawie przejrzystości.

Wniosek dotyczący

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie wykonywania praw głosu przez akcjonariuszy spółek posiadających siedzibę statutową w Państwie Członkowskim i których akcje zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym i zmieniająca dyrektywę 2004/109/WE

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji⁴,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁵,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów⁶,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu⁷,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Komisja w komunikacie do Rady i Parlamentu Europejskiego „Unowocześnienie prawa spółek oraz umocnienia ładu korporacyjnego – plan przyszłych działań”; z dnia 21 maja 2003 r.⁸, wskazała, że należy pilnie podjąć nowe odpowiadające istniejącym potrzebom inicjatywy w celu umocnienia praw akcjonariuszy spółek notowanych na giełdzie i rozwiązania problemów związanych z głosowaniem transgranicznym.
- (2) Parlament Europejski w rezolucji z dnia 21 kwietnia 2004⁹ wyraził poparcie dla zamiaru Komisji w zakresie umocnienia praw akcjonariuszy, zwłaszcza poprzez rozszerzenie zasad dotyczących przejrzystości, praw do głosowania przez pełnomocników, możliwości udziału w walnym zgromadzeniu za pośrednictwem środków elektronicznych i zapewnieniu możliwości wykonywania transgranicznego prawa głosu.
- (3) Posiadacze akcji, z których wynikają prawa głosu, powinni móc wykonywać te prawa, ponieważ są one odzwierciedlone w cenie nabycia akcji. Ponadto skuteczna kontrola sprawowana przez akcjonariuszy jest nieodzownym wymogiem poprawnego ładu korporacyjnego i tym samym powinno się ją ułatwiać i promować. Zatem konieczne

⁴ Dz.U. C z , str. .

⁵ Dz.U. C z , str. .

⁶ Dz.U. C z , str. .

⁷ Dz.U. C z , str. .

⁸ COM(2003)284 wersja ostateczna.

⁹ Dz.U. C 104 z 30.4.2004, str. 67.

jest podjęcie środków w celu zbliżenia prawodawstwa Państw Członkowskim w tym zakresie. Należy usunąć przeszkody utrudniające akcjonariuszom głosowanie, do których należy uzależnianie wykonania prawa głosu od zablokowania akcji przez akcjonariusza. Niemniej jednak niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na istniejące prawodawstwo Wspólnoty dotyczące jednostek emitowanych przez przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania ani jednostek nabywanych lub zbywanych przez tego rodzaju przedsiębiorstwa.

- (4) Istniejące prawodawstwo wspólnoty nie jest wystarczające do osiągnięcia tego celu. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/109/WE z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE¹⁰, nakłada na emitentów obowiązek udostępniania pewnych informacji i dokumentów w rodzimym Państwie Członkowskim emitenta. Ponadto dyrektywa 2001/34/WE koncentruje się na informacjach, które emitenci muszą ujawniać uczestnikom rynku i tym samym nie dotyczy samego procesu głosowania akcjonariuszy.
- (5) Znaczna część akcji w notowanych spółkach europejskich znajduje się w posiadaniu akcjonariuszy niemieszkających w Państwach Członkowskich, w których mieszczą się statutowe siedziby spółek, których są akcjonariuszami. Akcjonariusze nierezydenci powinni móc wykonywać prawa głosu na walnych zgromadzeniach z taką samą łatwością jak akcjonariusze mieszkający w Państwie Członkowskim, w którym mieści się statutowa siedziba spółki. Wymaga to usunięcia istniejących przeszkód utrudniających akcjonariuszom nierezydentom dostęp do informacji istotnych w odniesieniu do walnego zgromadzenia oraz wykonywanie praw głosu bez konieczności obecności na walnym zgromadzeniu. Z usunięcia tych przeszkód powinni skorzystać również akcjonariusze rezydenci, którzy nie mogą być obecni na walnym zgromadzeniu.
- (6) Akcjonariusze powinni móc oddawać przemyślane głosy podczas walnego zgromadzenia lub przed nim, niezależnie od miejsca zamieszkania. Wszyscy akcjonariusze powinni dysponować wystarczającym czasem na analizę dokumentacji, która ma zostać przedstawiona na walnym zgromadzeniu oraz na przemyślenie decyzji o sposobie wykonania głosu ze swoich akcji. W tym celu należy zawiadamiać akcjonariuszy o walnych zgromadzeniach z odpowiednim wyprzedzeniem i terminowo dostarczać im do wglądu pełne informacje, które mają zostać przedstawione na walnym zgromadzeniu. Akcjonariusze powinni co do zasady mieć możliwość wprowadzania pozycji do porządku obrad zgromadzenia, przedstawiania projektów uchwał i zadawania pytań dotyczących pozycji porządku obrad. Należy wykorzystać nowoczesne możliwości techniczne w zakresie natychmiastowego udostępniania informacji, również w celu udostępniania po walnym zgromadzeniu informacji dotyczących wyników głosowania.
- (7) Akcjonariuszom powinni mieć możliwość wyboru prostego sposobu oddania głosu bez konieczności obecności na zgromadzeniu akcjonariuszy. Głosowanie bez konieczności obecności na walnym zgromadzeniu nie powinno podlegać ograniczeniom innym niż ograniczenia konieczne w celu weryfikacji tożsamości i

¹⁰ Dz.U. L 390, 31.12.2004, str. 38.

zapewnienia bezpieczeństwa komunikacji. Należy usunąć istniejące ograniczenia i bariery administracyjne utrudniające lub przedrażające głosowanie na odległość lub głosowanie przez pełnomocników.

- (8) Ze względu na fakt, iż Państwa Członkowskie nie mogą na terenie Wspólnoty w stopniu zadowalającym zrealizować celów działań, które mają zostać podjęte na bazie istniejącego we Wspólnocie prawodawstwa, zaś cele te mogą być skuteczniej osiągnięte na poziomie Wspólnoty z racji ich skali i skutków, Wspólnota może przyjąć odpowiednie środki, zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Według zasady proporcjonalności określonej w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wychodzi poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (9) Aby uniknąć powielania przepisów dotyczących tego samego zagadnienia należy zmienić dyrektywę 2004/109/WE,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł I *Przedmiot i zakres*

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia wymogi w sprawie wykonywania praw głosu na walnych zgromadzeniach emitentów posiadających statutową siedzibę w Państwie Członkowskim i których akcje zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym.
2. Państwa Członkowskie mogą wyłączyć z zakresu obowiązywania niniejszej dyrektywy emitentów będących:
 - (i) przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania typu korporacyjnego w rozumieniu art. 1 ust. 2 dyrektywy 85/611/EWG¹¹ oraz.
 - (ii) których jedynym celem jest zbiorowe inwestowanie w papiery wartościowe kapitału pochodzącego od obywateli i które działają na zasadzie dywersyfikacji ryzyka oraz które nie starają się przejąć kontroli prawnej ani zarządczej nad żadnym z emitentów inwestycji bazowych, pod warunkiem że omawiane przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania posiadają upoważnienie i objęte są kontrolą właściwych władz i że pełnią funkcje depozytowe odpowiadające funkcjom opisanym w dyrektywie 85/611/EWG.

Artykuł 2 *Definicje*

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

¹¹ Dz.U. L 375 z 31.12.1985, str. 3.

- (a) „emitent”; oznacza podmiot prawny prawa publicznego lub prywatnego, w tym również skarbu państwa, którego akcje dopuszczone są do obrotu na rynku regulowanym;
- (b) „rynek regulowany”; oznacza rynek, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 14 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/39/WE¹²;
- (c) „akcjonariusz” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną prawa prywatnego lub publicznego, która posiada:
 - (i) akcje emitenta we własnym imieniu i na własny rachunek;
 - (ii) akcje emitenta we własnym imieniu, lecz na rzecz innej osoby fizycznej lub prawnej;
- (d) „instytucja kredytowa” oznacza instytucję, o której mowa w art. 1 ust. 1 lit. a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/12/WE¹³;
- (e) „pełnomocnictwo” oznacza umocowanie przez akcjonariusza osoby fizycznej lub prawnej do wykonywania niektórych lub wszystkich praw przysługujących mu na walnym zgromadzeniu w jego imieniu i w jego interesie;
- (f) „rachunek wspólny” (omnibus account) oznacza rachunek papierów wartościowych na którym przechowywać można papiery wartościowe w imieniu różnych osób fizycznych lub podmiotów prawnych.

Artykuł 3

Bardziej rygorystyczne wymogi krajowe

Państwa Członkowskie mogą zastosować wobec emitentów posiadających siedziby na ich terytorium wymagania bardziej rygorystyczne niż te określone w niniejszej dyrektywie.

ROZDZIAŁ II: WALNE ZGROMADZENIA AKCJONARIUSZY

Artykuł 4

Równe traktowanie akcjonariuszy

Emitent zapewnia równe traktowanie wszystkich akcjonariuszy, posiadających równą pozycję w zakresie udziału w walnych zgromadzeniach i głosowania w ich toku.

¹² Dz.U. L 145 z 30.4.2004, str. 1.

¹³ Dz.U. L 126 z 26.5.2000, str. 1.

Artykuł 5
Zawiadomienie o walnym zgromadzeniu

1. Nie naruszając art. 9 ust. 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/25/WE¹⁴ emitent wysyła pierwsze zawiadomienie o zwołaniu walnego zgromadzenia nie mniej niż 30 dni kalendarzowych przed zgromadzeniem.
2. Zawiadomienie o którym mowa w ust. 1 zawiera co najmniej następujące informacje:
 - a) dokładne wskazanie miejsca, czasu i projektu porządku obrad zgromadzenia;
 - b) jasny i precyzyjny opis procedur, których przestrzegać muszą akcjonariusze aby móc uczestniczyć w walnym zgromadzeniu i oddać głos w jego trakcie, łącznie ze stosowną datą ustalania akcjonariuszy uprawnionych do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu;
 - c) jasny i precyzyjny opis dostępnych środków, za pomocą których akcjonariusze mogą uczestniczyć w walnym zgromadzeniu i oddać głos. Ewentualnie, może zawierać wskazówki gdzie można uzyskać tego rodzaju informacje.
 - d) wskazanie gdzie i w jaki sposób uzyskać można pełny, nieskrócony tekst uchwał i dokumentacji, która ma zostać przedstawiona na walnym zgromadzeniu;
 - e) adres strony internetowej, na której opublikowane zostaną informacje opisane w ust. 3.
3. W terminie określonym w ust. 1 emitenci na swoich stronach internetowych opublikują co najmniej następujące informacje:
 - a) zawiadomienie o zgromadzeniu, określone w ust. 1;
 - b) całkowitą liczbę akcji i praw głosu;
 - c) teksty uchwał i dokumentacji określonej w ust. 2. lit. d);
 - d) formularze stosowane do głosowanie korespondencyjnego i przez pełnomocników.

Ewentualnie zamiast formularzy określonych w lit. d) na stronie internetowej należy wskazać sposób i miejsce uzyskania formularzy.

Artykuł 6
Prawo do wprowadzania pozycji do porządku obrad walnych zgromadzeń
i przedstawiania projektów uchwał

1. Akcjonariusze, działając indywidualnie lub zbiorowo mają prawo do wprowadzania pozycji do porządku obrad walnych zgromadzeń i przedstawiania projektów uchwał.

¹⁴ Dz.U. L 142 z 30.4.2004, str. 12.

2. Jeżeli prawo wprowadzania pozycji do porządku dziennego walnych zgromadzeń i przedstawiania projektów uchwał podejmowanych przez walne zgromadzenie uzależnione jest od warunku, przewidującego że odpowiedni akcjonariusz lub akcjonariusze mają posiadać minimalny udział w kapitale akcyjnym emitenta, ten minimalny udział nie przekracza 5 % kapitału akcyjnego emitenta lub nominalnej wartości 10 milionów EUR, w zależności od tego która z tych wartości jest niższa.
3. Prawa opisane w ust. 1 wykonywane są z wystarczającym wyprzedzeniem przed terminem walnego zgromadzenia, aby umożliwić innym akcjonariuszem otrzymanie lub dostęp do zmienionego porządku obrad lub proponowanych uchwał przed walnym zgromadzeniem.

Artykuł 7

Dostęp do walnego zgromadzenia

1. Prawo udziału w walnym zgromadzeniu oraz do głosowania w jego trakcie nie jest uzależnione od warunków nakładających na akcjonariuszy wymóg blokowania odpowiednich akcji poprzez ich deponowanie w instytucji kredytowej lub innym podmiocie, lub zastosowanie innych środków przed walnym zgromadzeniem, nawet jeżeli blokowanie nie wpływa na możliwość obracania udziałami.
2. Prawo do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu emitenta oraz do głosowania w jego trakcie można uzależnić od warunku przewidującego, że osoba fizyczna lub podmiot prawny muszą w stosownym terminie przed danym walnym zgromadzeniem spełniać wymogi kwalifikujące do miana akcjonariusza stosownego emitenta.

Dowód spełniania wymogów uprawniających do miana akcjonariusza może zależeć jedynie od wymogów koniecznych do zapewnienia identyfikacji akcjonariusza i w zakresie w jakim są one proporcjonalne aby zapewnić identyfikację.
3. Termin określony w pierwszym podpunkcie ust. 2 ustala każde Państwo Członkowskie w odniesieniu do walnych zgromadzeń emitentów posiadających siedzibę w danym Państwie Członkowskim.

Jednak termin ten nie może przypadać wcześniej niż 30 dni kalendarzowych przed walnym zgromadzeniem.

Każde Państwo Członkowskie poinformuje Komisję o terminie ustalonym w tym trybie, a Komisja opublikuje terminy w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 8

Udział w walnym zgromadzeniu za pośrednictwem środków elektronicznych

Państwa Członkowskie nie zabraniają udziału akcjonariuszy w walnym zgromadzeniu za pośrednictwem środków elektronicznych.

Zakazuje się wymogów i ograniczeń które działają lub mogą działać jako bariera w uczestnictwie akcjonariuszy w walnym zgromadzeniu za pośrednictwem środków elektronicznych, z wyjątkiem stopnia w jakim są one konieczne aby zapewnić identyfikację

akcjonariuszy i bezpieczeństwo komunikacji elektronicznej i które są proporcjonalne dla zapewnienia identyfikacji.

Artykuł 9
Prawo do zadawania pytań

1. Akcjonariusze mają prawo zadawania pytań ustnie podczas walnego zgromadzenia, lub w formie pisemnej lub elektronicznej przed walnym zgromadzeniem.
2. Emitenci odpowiadają na pytania zadane im przez akcjonariuszy, z zastrzeżeniem środków, które podjąć mogą Państwa Członkowskie, lub na których podjęcie mogą zezwolić emitentom, aby zapewnić sprawny przebieg walnego zgromadzenia i jego przygotowanie oraz zachowanie poufności i ochronę interesów handlowych emitentów. Uznaje się, że udzielono odpowiedzi, jeżeli odpowiednie informacje dostępne są na stronie internetowej emitenta w formie „najczęściej zadawanych pytań”.
3. Odpowiedzi udzielone na pytania akcjonariuszy opisane w ust. 1 udostępnia się wszystkim akcjonariuszom za pośrednictwem strony internetowej emitenta.

Artykuł 10
Głosowanie przez pełnomocnika

1. Każdy akcjonariusz ma prawo do wyznaczenia osoby fizycznej lub prawnej jako pełnomocnika do uczestniczenia i głosowania w walnym zgromadzeniu w jego imieniu. Nie istnieją ograniczenia dotyczące osoby, której można udzielić pełnomocnictwa, oprócz wymogu, że osoba ta musi posiadać zdolność prawną.

Państwa Członkowskie mogą jednak ograniczyć przysługujące pełnomocnikom prawa do wykonywania praw głosu, gdy pełnomocnicy:

- a) są związani z emitentem relacją zawodową, rodzinną lub inną,
- b) są akcjonariuszem sprawującym kontrolę nad emitentem,
- c) należą do kadry zarządczej emitenta lub jednego z akcjonariuszy sprawujących nad nim kontrolę.

Akcjonariusz może wyznaczyć tylko jedną osobę która ma działać jako jego pełnomocnik podczas jednego walnego zgromadzenia.

2. Osoba występująca w charakterze pełnomocnika może posiadać pełnomocnictwa więcej niż jednego akcjonariusza, bez ograniczeń w stosunku do liczby akcjonariuszy, których w taki sposób reprezentuje. Jeżeli pełnomocnik posiada pełnomocnictwa szeregu akcjonariuszy może on oddawać jednoczesne głosy za i przeciw uchwałom, lub wstrzymywać się od głosu w sprawie uchwał, zgodnie z instrukcjami w zakresie głosowania udzielonymi przez akcjonariuszy, których pełnomocnik reprezentuje.

3. Pełnomocnik posiada te same prawa do zabierania głosu i zadawania pytań podczas walnego zgromadzenia, do których prawo miałby akcjonariusz którego pełnomocnik reprezentuje, chyba że otrzymał od akcjonariusza inne instrukcje.

Artykuł 11

Wyznaczanie pełnomocników

1. Wyznaczanie pełnomocnika oraz wydawanie przez akcjonariusza instrukcji w zakresie głosowania nie podlega żadnym wymogom formalnym, poza wymogami koniecznymi w celu identyfikacji akcjonariusza i pełnomocnika.
2. Pełnomocnicy mogą być wyznaczeni za pomocą środków elektronicznych z wyjątkiem wymogów, innych niż podpis elektroniczny, koniecznych do uwierzytelnienia podmiotu udzielającego pełnomocnictwa i identyfikacji pełnomocnika.
3. Wymogi nałożone na Państwa Członkowskie na mocy ust. 1 i 2 są proporcjonalne do zakładanych w ich zakresie celów.

Artykuł 12

Głosowanie in absentia

1. Każdy akcjonariusz notowanej spółki ma możliwość głosowania korespondencyjnego przed walnym zgromadzeniem, z wyjątkiem wymogów koniecznych do identyfikacji akcjonariusza i proporcjonalnych do tego celu.
2. Państwa Członkowskie zakazują wymogów i ograniczeń, które utrudniają wykonanie praw głosu wynikających z akcji za pomocą środków elektronicznych przez akcjonariuszy, którzy nie są obecni na walnym zgromadzeniu, z wyjątkiem wymogów jakie mogą być konieczne do zapewnienia identyfikacji akcjonariuszy i bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej i które są proporcjonalne do tego celu.

Artykuł 13

Głosowanie zgodnie z instrukcjami

1. Państwa Członkowskie zapewniają, aby każdej osobie fizycznej lub prawnej, która na mocy ich prawa może posiadać papiery wartościowe w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej na rzecz innej osoby fizycznej lub prawnej, może przechowywać tego rodzaju papiery wartościowe na rachunkach indywidualnych lub wspólnych.
2. Jeżeli akcje przechowywane są na rachunkach wspólnych, nie zezwala się na wymóg ich tymczasowej rejestracji na rachunkach indywidualnych, aby można było wykonywać prawa głosu wynikające z tych akcji na walnym zgromadzeniu.
3. Osoby opisane w ust. 1 mogą oddawać głosy wynikające z posiadanych przez nie akcji w imieniu innej osoby fizycznej lub prawnej, pod warunkiem, że otrzymały stosowne instrukcje od innych osób lub podmiotów. Osoba lub podmiot wymienione

w ust. 1 przechowują dokumentację otrzymanych instrukcji przez okres co najmniej roku.

4. Jeżeli osoba fizyczna lub prawna opisana w ust. 1 posiada akcje tego samego emitenta na rachunku wspólnym, może ona oddawać głosy wynikające z niektórych akcji odmienne od głosów wynikających z innych akcji.
5. W ramach odstępstwa od art. 10 ust. 1, ppkt trzeci osoba fizyczna lub prawna opisana w ust. 1 posiadająca papiery wartościowe na rachunku wspólnym ma prawo udzielić pełnomocnictwa każdej osobie, w imieniu której przechowuje akcje na takim rachunku lub każdej stronie trzeciej wyznaczonej przez tę osobę.

Artykuł 14 *Liczenie głosów*

Do celu liczenia głosów uwzględnia się wszystkie głosy oddane w związku z uchwałami przedłożonymi do zatwierdzenia przez walne zgromadzenie.

Artykuł 15 *Informacje po walnym zgromadzeniu*

1. W okresie nieprzekraczającym 15 dni kalendarzowych po walnym zgromadzeniu emitent publikuje na swojej stronie internetowej wyniki głosowań nad każdą z uchwał przedstawioną podczas walnego zgromadzenia.
2. Wyniki głosowań obejmują w odniesieniu do każdej uchwały co najmniej liczbę akcji, w stosunku do których odbyło się głosowanie oraz procent głosów za i przeciw każdej z uchwał.

ROZDZIAŁ III: PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 16 *Transpozycja*

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia [31 grudnia 2007 r.]. Państwa Członkowskie niezwłocznie prześlą Komisji teksty wymienionych przepisów i tabelę korelacji pomiędzy wymienionymi przepisami i niniejszą dyrektywą.

Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez Państwa Członkowskie.

2. Państwa Członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, które przyjmują w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 17
Poprawki

Z mocą od dnia określonego w art. 16 ust. 1 do art. 17 dyrektywy 2004/109/WE wprowadza się następujące zmiany:

1. Ustęp 2 otrzymuje brzmienie:

„Emitent zapewnia, aby wszystkie urządzenia i informacje niezbędne do umożliwienia akcjonariuszom wykonania ich praw były dostępne w macierzystym Państwie Członkowskim i przestrzegana była zasada nienaruszalności danych. W szczególności,

(i) emitent wyznacza, instytucję finansową, poprzez którą akcjonariusze mogą wykonywać swoje prawa finansowe; oraz

(ii) publikuje powiadomienia lub rozsyła okólniki dotyczące podziału i wypłaty dywidend oraz emisji nowych akcji, zawierające również informacje dotyczące wszelkich działań podjętych w związku z przydziałem akcji, zapisami na akcje, anulowaniem lub konwersją akcji.”

2. W ust. 4 słowa „ust. 2 lit. c” zastępuje się „ust. 2 ppkt (i)”.

Artykuł 18

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie [dwudziestego] dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 19

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący